

פקחים צעירים

גן לאומי בית גוברין

ברוכים הבאים!

יֵלְדִים לְאוֹם,

הֵי, אֲנִי אֶרְצִי, אֲנִי לֹמֵד, אֲנִי מֵוֹכֵחַ צִיִּיר,
אֲנִי יֵלֵךְ וְאֲנִי אוֹרֵב לְטִיֵל בְּרוּחִי יִרְאֵל.
הֵייתִי מֵהַצֵּבַר נִחְרָד, בְּעִתִּיקוֹת קִיסְרִיָּה, בְּמַעְרֵת הַטִּיִּסִּים,
בְּחוֹ הַר, בְּמַצְדֵּה, בְּהַל דָּן, בְּצִסְוִרִי, בְּמַעְרֵת בֵּית אֲבוּרִין
וּבְלִמְנוּת הָאֱלֹמֹאֲנִים. בְּמַדְבָּר, בְּחוּלָה, בְּחוּלָה וּבֵים.
בְּכֹל אֲנִי מְטִיֵל וְשׁוֹמֵר עָלֵיכֶם אִם!
רוֹצִים אֲרַצְטִיר אֵי?
אֲעֲלֹת בָּךְ, אֲלֹמֹד דְּבָרִים מִתְקִים וְאִם לְשׁוֹר עַל הַסְּבִיבָה?
רוֹצִים? מִצִּיּוֹן? אֵל בּוֹא לְטִיֵל בְּאֶרֶב.

קָחוּ הַחוֹבֵרֶת קָחוּ אִם עֹלֵה,
וּבִיחֹד נִצָּח בְּעֵת אֲמַעְרֹת לְבָאן לְאוֹמִי בֵּית אֲבוּרִין:
נִעִיץ אֲמַעְרֹת הַפְּעֻזָּוֹן, אֲמַעְרֵת הַמַּבּוּק אֲמַעְרֹת הַקּוֹלֹמֵהֲרִים
אֲמַעְרֹת צִידוֹנִים וְאֲמַעְרֹת בֵּית בֶּד. וְכֵן הָיוּ.

בְּדִבְךָ תִּלְמָדוּ אֵיךְ מְטִיִּילִים נֶכֶן וְנִפְתִּים, וְאֲרַצְטִיר אֵינִי וְלִרְיוֹת
"סְקֻחִים צִיִּירִים".

אֵל קְדִימָה: הֵרִינוּ רֵאִים וְקִרְנִים, קָחוּ עֹלֵה וּפְרִים, אֲחִים וְאֲחִיות
יֹצֵאִים אֲדִיר אֲסִתִּיר מֵאֲחִיוֹת וְחִידוֹת
וּבְלִמְנוּת אֶתֵּל הַמִּלִּימֹת מִכֹּחַ אֲרֵתִי צִבֵּי אֲטָקִס הַפִּלְבִּירָה,
לְפָנַי יוֹם חָא אֲקַבֵּל הַתְּלֹדֶה וְאִם אֶת הַתֵּל.

לְכֵם בְּאֶרֶב וּחִיבֹק,
אֶרְצִי :-)

בני האדם השפיעו מאוד לאורך אלפי שנים על השטח
בו הינכם מטיילים, אבל האם תוכלו למצוא
חריטות בסלע שפוגעות בו ובחוויה שלנו?

1. _____

2. _____

ענו בסוף הטיול: מה אתם תוכלו לעשות באופן
אישי כדי שההשפעות הלא נעימות הללו לא יקרו?

1. _____

2. _____

משימה 1

המשיכו למתחם מלאכות חקלאיות
(בחנייה א' בסמוך למבנה השירותים, משמאל לכביש)

משימה 2

הגיעו לחנייה א' ולכו למתחם המלאכות החקלאיות.
סדרו את התמונות לפי סדר הפקת השמן מ- 1 עד 6.
היעזרו במתקנים המצויים בבית הבד.

1. הגעה לבית הבד
2. הנחת זיתים לריסוק
3. פריכה/ריסוק
4. הכנסה לעקלים (סלי נצרים)
5. סחיטה
6. קבלת שמן

בגן הלאומי יש עשרות
בתי בד עוד מהתקופה
ההלניסטית (לפני 2000 שנה)

ישראל

1948

המנדט הבריטי

1916

עות'מאנית

1516

ממלוכית

1260

צלבית

1099

מוסלמית קדומה

638

ביזאנטית

324

רומית

ס לספירה

63 לפנה"ס

הלניסטית

332 לפנה"ס

המשיכו להתקדם לכיוון הקולומבריום

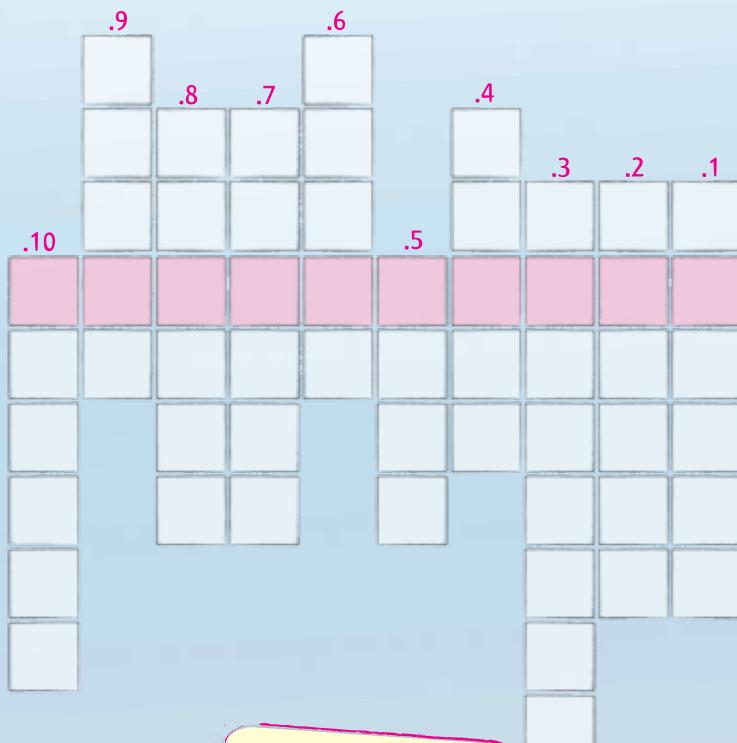

משימה 3

קולומבריוס... איזו מילה מוזרה?
נסו למצוא את הפירוש המדויק שבעקבותיו הארכיאולוגים
נתנו למקום את השם המוזר...
בתוך המערה ובשולט שבה יש הסברים שונים
ומשונים, אולי שם תמצאו גם כמה רמזים...

רמזים:
קולמוס זה עט עשוי מנוצה של ציפור
קולומבוס מגלה הארצות, שמו בעברית: יונה
בריום הוא יסוד מתכתי ופירוש נוסף הוא תאים
קולמבר זהו "זן לבן" של גפן, כלומר ממנו עושים יין לבן
(בלטינית קולומבה פירושו יונה)

משימה 4

במהלך הסיור תתקלו במושגים הקשורים לגן לאומי בית גוברין. השתמשו בהם לפתרון התשבץ. המטרה לפענח את המילה המודגשת. את הפתרון רישמו מלמעלה (מהמספר) כלפי מטה.

תעשייה, שהייתה עיקר הפרנסה בעיר שאתם מבקרים כעת (יצירת שמן, גידול יונים, יין) שימוש משני למערות שנועד לאגירה של נוזל, החשוב לקיום החיים (שתי מילים בנות שלוש אותיות)

התקופה בה הייתה העיר מרשה בשיאה (השלטון היווני)

המערה הצידונית נועדה למטרה זו כינוייה של מערה בגן הלאומי, שהיא אוסף של מערות שחוברו יחדיו (תגיעו אליה עוד מעט) מתקן ליצירת שמן (2 מילים, הראשונה בת 3 אותיות)

סוג הקרקע המיוחד באיזור המערות סוג מערה שלא תראו כאן (יש אחת בהרי יהודה) ובה יש זקיפים ו... הוא גם מצלצל וגם צורה של מערה, שצורתו נתנה למערה את שמה בהן כורים חומר לבנייה (וחלק מהמערות שתראו היו באלו)

והמילה המודגשת היא? (10 אותיות)

לכו למערת המבוך (מערה מס' 61 בדף ההסבר של האתר, ליד חנייה ב')

מעבר 1 - לכו דרך קיר שם תפגשו מדרגות לשום מקום.
איך הן הגיעו לשם?

מעבר 2 - דרך הקיר עלו במדרגות.

מעבר 3 - דרך הקיר הגיעו ל...מקור מים.

איך הבור התמלא?

הרי ידוע כי "זאין הבור מתמלא מחוליתו" (ברכות דף ג' עמוד ב')

מעבר 4 - מבש על הבור מלמעלה

מעבר 5 - מוביל ליציאת חירום. המשיכו במדרגות למטה.

מעבר 6 - קיר עם כוכים כבר ראיתם. מה שמו?

מעבר 7 - מעבר קיר כפול וגשר.

מעבר 8 - מעבר קיר כפול ועלייה.

מעבר 9 - מעבר קיר כפול וירידה עם מדרגות ברזל.

מעבר 10 - הגעה לבית הבד.

חישבו רגע!

מה היתרונות במיקום מבני עבודה במערה או מתחת לקרקע?
הצלחנו לצאת מהמבוך ו...יצאנו חכמים יותר! :-)

משימה 5

ילדים, היו אתם המדריכים והובילו את
בני המשפחה: יש במערה המון מעברים
וחללים מעניינים. כדי שלא תטעו הכנתי
לכם את סיפור הדרך :-)

לכו אל המערה הצידונית

ישראל

1948

המנדט הבריטי

1916

עות'מאנית

1516

ממלוכית

1260

צלבית

1099

מוסלמית קדומה

638

ביזאנטית

324

רומית

0 לספירה

63 לפנה"ס

הלניסטית

332 לפנה"ס

במערה מצויירות גם חיות שקיימות רק באגדות... היכנסו למערת הקבורה הצידונית וחפשו אותן...

משימה 6

חיה מוזרה אחת דומה לפלאפי (מהארי פוטר), שומר "אבן החכמים". במיתולוגיה היצור שומר על שער ממלכתו של אל השאול הָאָדֶס. רק מי שיביא לו עוגה יוכל לעבור. ושמו הוא...

— — — — —

היצור השני, מסמל את ה"סיטי" של לונדון, מתגורר בקן של ציפור, אך במקום ביצים הוא מטיל אבנים יקרות. תפקידו העיקרי הוא לשמור על מכרות זהב או אוצרות חבויים. ושמו הוא...

— — — — —

לכו למערת הפעמון

חיפשו את הילדים בקיר

משימה 7

החוצבים שעובדו במקום שאפו להגיע אל שכבת הקירטון הרך, אך היה עליהם לפרוץ את הקרום הקשה של שכבת הגיר העליונה. בכול שהעמיקו והרחיבו את שטח החציבה גרמו להיווצרות בורות דמויי פעמון.

המשימה:

הגיעו למערות הפעמון, חפשו רמזים במערה ומסביבה ונסו לגלות לאיזו מטרה שימשו המערות?

הבחנתם בציורים
שעל הקירות? בילדים?
בציורי ה"שושנות"? כיצד
לדעתכם הצליחו לחצוב
בגובה הזה? האם השתמשו
בסולם?

[illegible]

התחייבות הפקח/ית הצעיר/ה

אני, פקח/ית צעיר/ה בישראל,
אמשיך לבוא לטבע, להכיר ולטייל.
אספר לילדים אחרים, לקרובים ולשכנים
על מה שלמדתי ועל "פקחים צעירים".

אני מתחייב/ת לשמור בכל האתרים
על בעלי החיים, העצים, הפרחים,
להתנהג בשמורות ובגנים בצורה נאותה
ולדאוג שהסביבה תהיה נקייה.
אדאג לכבד את הטבע ואת אוצרותיו
בכל מקום ובכל מצב.

על החתום:

חתימה

שם הפקח הבוגר

אן לאווי
בית אובדיון

ניתן באתר

תאריך

פקחים צעירים ברחבי הארץ:

1. שמורת טבע תל דן
2. שמורת טבע נחל חרמון (בניאס)
3. גן לאומי מבצר נמרוד
4. שמורת טבע החולה - חדש
5. שמורת טבע משושנים
6. שמורת טבע גמלא
7. שמורת טבע מג'רסה
8. גן לאומי בורזיס
9. שמורת טבע נחל עמוד
10. גן לאומי מבצר יחיעם
11. גן לאומי ושמורת טבע ארבל
12. גן לאומי בית שער
13. שמורת טבע נחל מערות
14. שמורת טבע חוף הבונים
15. גן לאומי כוכב הירדן
16. גן לאומי בית שאן
17. גן לאומי קיסריה
18. גן לאומי אפולוניה
19. גן לאומי ירקון
20. שמורת טבע נחל פרת
21. גן לאומי עין חמד
22. גן לאומי קומראן
23. שמורת טבע עינות צוקים
24. גן לאומי הרודיון
25. גן לאומי אשקלון
26. גן לאומי בית גוברין
27. שמורת טבע עין גדי
28. גן לאומי עבדת
29. שמורת טבע חי בר יטבתה
30. שמורת טבע חוף האלמוגים

להתראות בגנים הלאומיים
ובשמורות הטבע הבאים (-):

